

Адвакат спецыялізаванай юрыдычнай кансультацыі № 1 па прававым абслугоўванні суб'ектаў гаспадарання Мінска Кацярына ЛЯЎЧУК.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

ТАКСАМА, завалодаўшы чужымі пашпартнымі данымі, ашуканцы могуць зарэгістраваць фірму і ажыццяўляць праз яе незаконныя аперацыі. Часта ўладальніка пашпарта прызначаюць фармальным дырэктарам такой канторы. У далейшым праз гэтую фірму пераводзяцца ў наяўныя або абезнаўліваюцца

грашовыя сродкі, здзяйсняюцца іншыя незаконныя дзеянні. І менавіта чалавек, чыімі пашпартнымі данымі скарысталіся, будзе прыцягнуты ў далейшым да адказнасці за супрацьпраўныя ўчынкi ашуканцаў, калі не зможа даказаць сваю невінаватасць. «У маёй практыцы былі такія справы, над адной з іх я працую як раз цяпер, — кажа Кацярына Ляўчук. — У прыватнасці, яна датычыцца артыкула 243 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь і мае на ўвазе ўхіленне ад выплаты падаткаў».

З дапамогай чужых пашпартных даных можна таксама здзяйсняць розныя махінацыі ў інтэрнэце. Цяпер, у эпоху глабальных сетак, гэта вельмі распаўсюджана, папярэджае Кацярына Ляўчук. Напрыклад, ашуканцы могуць адкрыць на

ваша імя электронны кашалёк, здзяйсняць махлярства ў анлайн-гульнях і інш.

Наогул, што датычыцца інтэрнэту, тут любому можна парайць быць уважлівым і ўводзіць свае даныя толькі на правяральных рэсурсах, напрыклад, на афіцыйных сайтах дзяржаўных органаў або партале дзяржаўных паслуг.

Тэарэтычна з дапамогай скрадзенага пашпарта можна нават перааформіць на іншую асобу кватэру. Але на самай справе кантроль за такімі здзелкамі ў нашай краіне вельмі строгі. Дарэчы, і пры выдачы крэдытаў праверка таксама апошнім часам стала значна больш жорсткай. Таму выпадкі такога махлярства сустракаюцца ўсё радзей, кажа юрыст. Тым не менш яна рэкамендуе не абнародаваць свае персанальныя даныя без асабліва падставы.

Што рабіць, калі дакумент скралі ці ён згублены?

«Трэба звярнуцца ў ПАУС і напісаць заяву аб крадзяжы, — кажа наш эксперт. — У ПАУС пасля гэтага вы атрымаеце талон аб рэгістрацыі вашай заявы. Ён будзе з'яўляцца падставой для таго, каб вам пасля выдалі новы пашпарт».

У выпадку згубы пашпарта таксама трэба як мага хутчэй звярнуцца ў міліцыю, каб дакумент унеслі ў спецыяльную базу і прызналі несапраўдным. Тады ніхто не зможа здзейсніць якія-небудзь супрацьпраўныя дзеянні з яго дапамогай, тлумачыць Кацярына Ляўчук. Далей вам будзе выдадзены новы пашпарт. Для гэтага трэба будзе звярнуцца ў органы ўнутраных спраў па месцы жыхарства, у адзел па грамадзянстве і міграцыі з заявай і аплатай дзяржаўную пошліну (адну базавую велічыню, якая на сёння складае 25,5 рубля).

Што рабіць у такім выпадку ў іншай краіне?

Неабходна звярнуцца ў консульскую ўстанову або дыпламатычнае прадстаўніцтва Рэспублікі Беларусь у гэтай краіне. Спіс іх ёсць у інтэрнэце. Калі ў згаданай краіне няма беларускіх дыпламатычных устаноў, прыйдзеца звярнуцца ў бліжэйшую суседнюю дзяржаву або, у крайнім выпадку, у амбасаду Расіі.

У гэтым выпадку вам выдадзюць пасведчанне на вяртанне ў Рэспубліку Беларусь. Яно фактычна будзе замяняць пашпарт на час вашага знаходжання за мяжой. А пасля вяртання дадому вам трэба будзе з'явіцца ў адзел па грамадзянстве і міграцыі з заявай і атрыманым у консульстве пасведчаннем, каб атрымаць новы пашпарт.

Святлана БУСЬКО.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Каментарый з нагоды

НЕ ПАГАДЖАЙЦЕСЯ НІ НА ЯКІЯ СХЕМЫ

Начальнік аддзела па раскрыцці рабаваняў, разбояў і іншых злачынстваў супраць уласнасці галоўнага ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС Беларусі Васіль ШУПЛЯК:

— Некалькі гадоў таму ў Брэсцкай вобласці мела месца сітуацыя, калі махляр, абяцаючы выпіўку, угаворваў асацыяльных асоб аформіць на свой пашпарт растэрміноўку на розныя пакупкі — ад мабільнага тэлефона да тэлевізараў і халадзільнікаў. Пры гэтым для падстрахоўкі, каб у краме ці ў банку не ўзнікала сумневаў, што гэтыя асобы з'яўляюцца плацежаздольнымі, пакідаў свой нумар у якасці тэлефона іх работадаўца. Людзей, на чые пашпарты афармляліся пакупкі, ён падманваў, запэўніваючы, што з розных прычын не можа аформіць гэта на сябе, прытым абяцаў, што будзе спраўна ўсё сам аплачваць.

У выніку даўжнікамі банкаў і крамаў станавіліся, вядома ж, падстаўлены ім людзі. Такім чынам ён падмануў звыш дзесяці чалавек. У рэшце рэшт усё скончылася тым, што гэты махляр быў

прыцягнуты да крымінальнай адказнасці. Нядаўна такія ж схемы былі выяўлены праваахоўнікамі ў Гомельскай вобласці і ў Мінску. Па азначаных злачынствах ужо распачатыя крымінальныя справы, вінаватыя будуць пакараныя.

Мараль жа сказанага ў тым, што нельга давярцаць свае пашпартныя даныя і згаджацца на падобныя схемы, бо, калі растэрміноўка або крэдыт будуць аформлены на вас, расплачвацца за ўсё давядзецца вам.

Здараюцца сітуацыі, калі асобы з алкагольнай залежнасцю, якім ужо ніхто не дасць ніякага крэдыту, самі афармляюць на свой пашпарт і бяруць напраток розны інструментарый, ад балгаркі да шрубавёрта, а затым нясуць і закладваюць яго ў ламбард. Грошы ідуць на выпіўку. Такія «дзялкі», мабыць, разлічваюць, што не будуць прыцягнуты да крымінальнай адказнасці і ўсё абмяжуецца толькі адміністрацыйным артыкулам. Гэта не так, такія дзеянні падпадаюць пад крымінальны артыкул.

Крыміналу — не

ЖЫЦЬ ПА СРОДКАХ

У пракуратуры Мінскай вобласці назвалі самыя карумпаваныя сферы

У лік самых карумпаваных у Мінскай вобласці за мінулы год трапіла транспартная сфера — 24,1 % ад агульнай колькасці. У асноўным факты датычацца кантролю за пропускам грузаў Міністэрства транспарту, калі яго прапускалі з перавышэннем дазволенага танажу. На другім месцы — сельская гаспадарка і прадпрыемствы аграпрамысловага комплексу — 17,5 %. Размова, як правіла, ідзе аб парушэннях пры закупках прадукцыі і разліках. Абласная пракуратура выходзіла з прапановай у зацікаўленыя органы зрабіць гэтую працэдуру больш празрыстай. Трэцюю пазіцыю трымае апарат дзяржаўнага кіравання — 37 злачынстваў.

СТРАЦІЛІ ІНСТЫНКТ САМАЗАХАВАННЯ

Усяго ж на Міншчыне летась выяўлена 381 карупцыйнае злачынства. Гэта на 85 % больш за папярэдні год. На 44 % павялічылася і колькасць асоб, якія за іх здзяйсненне прыцягнутыя да крымінальнай адказнасці.

— Найбольшая колькасць іх зафіксавана ў Мінскім, Салігорскім, Барысаўскім, Маладзечанскім, Смалявіцкім раёнах і горадзе Жодзіна, — адзначаў намеснік пракурора Мінскай вобласці Аляксандр БЕЛІЦКІ. На яго думку, выяўленню такой колькасці злачын-

стваў карупцыйнай накіраванасці садзейнічала мэтанакіраваная і зладжаная работа ўсіх праваахоўных органаў вобласці.

— Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка аддае самую пільную ўвагу праблеме карупцыі. Але, відаць, людзі, якія прызначаюцца на адказныя пасады, забываюць пра тое, што ў нас не вельмі вялікая краіна. Таму пра чалавека, які тут нарадзіўся, працуе, можна даведацца практычна ўсё, у тым ліку і за якія сродкі ён жыве, — упэўнены пракурор Мінскай вобласці Алег ЛАЎРУХІН. — Напэўна, высокія пасты дурманяць некаторым галаву і яны страчваюць інстынкт самазахавання.

«ДЗЕДАЎШЧЫНЕ» — ЗАСЛОН

У мінулым годзе грамадскасць узбударажыла справа радавога Коржыча, які служыў у 72-м аб'яднаным вучэбным цэнтры ў Печах. Там сапраўды былі выяўлены факты парушэння ўстаўных правіл паміж ваеннаслужачымі. Што зроблена, каб спыніць так званую дзедаўшчыну ў войску?

— Летась у параўнанні з 2017 годам колькасць здзейсненых злачынстваў, звязаных з парушэннем устаўных правіл узаемаадносін паміж ваеннаслужачымі, знізіліся на 72 працэнты, — канстатаваў намеснік пракурора Сяргей ШЫКУНЕЦ. — Большасць іх прыходзілася на 72-і цэнтр у Печах. — У пяці часцях Цэнтра ў казармах устаноўлена 256 камер відэаназірання з кругласутачным запісам. І работа ў гэтым напрамку працягваецца. Акрамя таго, ваеннаслужачым тэрміновай службы дазволена пастаянна карыстацца мабільнымі тэлефонамі, у агуль-

надступных месцах размешчаны тэлефоны даверу камандавання, Камітэта салдацкіх маці, Следчага камітэта, пракуратуры і міліцыі.

ТОЛЬКІ РАЗАМ, УСЁЙ ТАЛАКОЙ

На Міншчыне ўмацаванню правапарадку і законнасці пасадазейнічала работа пракуратуры ва ўзаемадзеянні з праваахоўнымі органамі, арганізацыйнымі, практычнымі мерамі па павышэнні эфектыўнасці пракурорскага нагляду і яго праваабарончага складніка, — падзяліўся сваімі меркаваннямі Алег Лаўрухін.

У прыватнасці, летась на 3,5 % скарацілася колькасць злачынстваў. У 2017 годзе іх здзейснена 16,5 тысячы, у мінулым годзе — 15,9 тысячы. Знізіўся і ўзровень злачыннасці ў разліку на дзесяць тысяч насельніцтва — са 116 да 111 выпадкаў.

У той жа час павялічылася колькасць крадзяжоў з выкарыстаннем камп'ютарнай тэхнікі, прысвойван-

Здарэнні

Спынілі злачынныя «гастролі» замежнікаў

Супрацоўнікі галоўнага ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС сумесна з калегамі з Гродзенскай, Брэсцкай, а таксама Мінскай абласцей пры сілавай падтрымцы байцоў спецпадраздзялення «Алмаз» з доказамі злачынства пасля здзяйснення крадзяжу з кватэры ў Салігорску затрымалі двух удзельнікаў міжнароднай злачыннай групы. Пра гэта паведамілі ў МУС.

Канфіскаваныя прылады злачынства, скрадзенае, прызнанні затрыманых, а таксама іншыя фактары даюць падставы сцвярджаць, што названыя асобы датычныя да здзяйснення каля 50 кватэрных крадзяжоў шляхам адціскання вокнаў ПВХ.

Злачынствы здзяйсняліся з чэрвеня мінулага года. Як правіла, зламаныя выбіралі кватэры на першых паверхах дамоў, а таксама катэдры. У асноўным выкрадаліся грошы і ювелірныя ўпрыгажэнні. Пры першых вылазках злодзеі не грэбавалі біжутэрыяй, прадуктамі харчавання, касметыкай, адзеннем і абуткам.

Арэал крымінальнай дзейнасці распаўсюджваўся на населеныя пункты літаральна ўсіх абласцей краіны. Больш за ўсё «пацярпелі» Салігорск, Кобрин, Магілёў і Гродна. Характар злачынстваў, іх цыклічнасць дазвалялі мліцыянерам разглядаць версію, што гэта справа рук так званых гастралёраў.

Раскрыццё серыі згаданых злачынстваў знаходзілася на асабістым кантролі кіраўніцтва міліцэйскага ведамства. Першыя «зачэпкі» атрымалі супрацоўнікі міліцыі Гродзеншчыны. Паводле аперацыйнай інфармацыі, крадзяжы здзяйсняліся грамадзянінам Украіны, раней судзімым за аналагічныя злачынствы на радзіме, а таксама грамадзянінам Расіі. Перыядычна сабе ў памочнікі яны прыцягвалі кагосьці з шасцярых грамадзян Украіны (усе з 1983 да 1990 года нараджэння).

Зламаныя выконвалі строгія меры канспірацыі. Прыбывалі ў Беларусь з тэрыторыі Украіны ці Расіі розным транспартам, у тым ліку грамадскім або ўзятым напрокат, а таксама пешшу. Сродкамі сувязі не карысталіся, для маскіроўкі пераапрачаліся.